

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 486107 / HA ZA 11-874

Vonnis van 30 november 2011

in de zaak van

MICHAEL CHARLES KRALAND,
wonende te Kinsale,
eiser,
advocaat mr. M.Ch. Kaaks te Amsterdam,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **HET FINANCIEELE DAGBLAD B.V.**,
gevestigd te Amsterdam,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **FD MEDIAGROEP B.V.**,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagden,
advocaat mr. D.I.N. Levinson- Arps te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Kraland en Het Financieele Dagblad c.s. (gezamenlijk) en FD en FD Mediagroep (afzonderlijk) worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding met 13 producties
- de conclusie van antwoord met 9 producties
- het tussenvonnissen van 22 juni 2011
- het proces-verbaal van comparitie van 19 oktober 2011 en de daarin genoemde stukken en producties.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Kraland is sinds 1991 werkzaam in de financiële sector als financier en adviseur voor professionele partijen. Hij geniet als publicist en commentator bekendheid op het gebied van de beurswereld. Hij is gespecialiseerd in hedgefunds. Hij was tot september 2009 in Nederland actief als spreker voor vermogensbeheerders, commissionairs, universiteiten en beleggende particulieren. Ook was hij lid van de raad van advies van een Nederlands beleggingsfonds en adviseur van de directie van een Amsterdamse effectenbank.

In 2005 heeft hij de website www.inveztor.nl opgericht en is hij met FD Mediagroep een joint venture aangegaan. De samenwerking is geëindigd eind 2009.

2.2. FD is uitgever van het dagblad Het Financieele Dagblad en een dochteronderneming van FD Mediagroep.

2.3. Het accountants- en onderzoeksbureau Deloitte Finance heeft op 30 januari 2009 een rapport uitgebracht in opdracht van de Raad van Toezicht van het Franse bedrijf Eco Emballage, over de financiële gang van zaken bij Eco Emballage en de investeringen van dit bedrijf in de fondsen Auriga, Santa Barbara en Primores. Volgens dit rapport heeft Kraland Eco Emballage geadviseerd om aandelen in genoemde fondsen te kopen. Kraland heeft aan de onderzoekers bevestigd dat hij 'commissions' en 'retrocessions' heeft ontvangen van deze fondsen omdat Eco Emballage op de fondsen heeft ingeschreven. Volgens de onderzoekers gaat het totaal om een bedrag tussen de 3,6 en 5 miljoen Euro aan vergoedingen voor Kraland over de periode 1998 tot 2008.

2.4. FD heeft Kraland in het weekeinde vóór 3 augustus 2009 een concept voor een in Het Financieele Dagblad te publiceren artikel voorgelegd en hem om een reactie gevraagd. Kraland heeft per email van 2 augustus 2009 onder meer aan het FD laten weten:

Reactie

“Onder het mom van objectieve feiten lijkt het me dat u vooral probeert me op negatieve manier te benaderen en te beschadigen. Ik beperk me tot de volgende opmerkingen.

- Ik ben nooit de adviseur geweest van Eco Emballages. (...)*
- U gaat voorbij aan het feit dat Eco Emballages gedurende tien jaar winst heeft gemaakt met de fondsen die ik hen had gepresenteerd, in antwoord op hun verzoeken.*

(...)

- U probeert steeds een verband te leggen tussen Madoff en mij maar u gaat voorbij aan het feit dat Eco Emballages tien jaar lang alleen maar geprofiteerd heeft van haar belegging in Auriga. De positie is volledig verkocht door Eco Emballages voordat de crisis losbarstte en voordat bekend werd dat Madoff een bedrieger was.(...)*

Ik zou het op prijs stellen als u mijn antwoord als zodanig publiceert zodat uw lezers op de hoogte zijn van mijn standpunt. (...)

2.5. Op maandag 3 augustus 2009 publiceerde het Financieele Dagblad op de voorpagina een artikel met als kop 'Belegger Kraland voor de rechter', van de hand van M. Hooft van Huysduynen en S. Jonker. Het artikel bevat onder meer de navolgende passages:

Beleggingsgoeroe Michael Kraland is gedagvaard door het Franse recyclingbedrijf Eco Emballage. Kraland hielp het bedrijf met beleggingen in buitenlandse hedgefondsen, die een verlies opleverde van € 23 tot € 70 miljoen. Eco Emballage probeert via een civiele procedure schade te verhalen. Kraland (...) hielp Eco Emballage te beleggen in ondermeer het Zwitserse beleggingsfonds Auriga. Dat fonds bleek eind vorig jaar een toevoerfonds van de Amerikaanse zwendelaar Bernard Madoff. Kraland ontving tussen de € 2,5 mln en € 3,5 mln van Auriga over het geldbedrag dat Eco Emballage in het fonds belegde. Dat blijkt uit een onderzoek van accountant Deloitte begin dit jaar. (...) Kraland zegt in een reactie dat Eco Emballage hem pas heeft gedagvaard, nadat hij het Franse bedrijf voor smaad had aangeklaagd. (...) Het rapport van Deloitte is volgens hem 'tendentieus, slecht

gedocumenteerd en onjuist'. Tot het rapport van Deloitte verscheen ontkende Kraland betaald te zijn door Auriga.(...) Kraland had al eerder een probleem in Frankrijk. In 2002 werd de vergunning voor zijn vermogensbeheerbedrijf Trinity Capital Partners ingetrokken omdat hij activiteiten ontplooidie die volgens de Franse centrale bank niet waren toegestaan. Ook in Nederland is Kraland omstreden. Hij wordt door verschillende beleggers beschuldigd van 'pumping en dumping'. (...)

2.6. Op pagina 9 van dezelfde uitgave stond een vervolgartikel met de kop 'Beleggingsgoeroe Kraland onder vuur genomen vanwege omstreden praktijken'. Dit vervolgartikel bevat onder meer de volgende passages:

*(...) In Frankrijk heeft Kraland het beleggingsbedrijf Eco Emballage aangeklaagd wegens smaad. Het recyclingbedrijf zegt tientallen miljoenen euro's te hebben verloren op beleggingen die het bedrijf via Kraland pleegde. Kraland heeft minstens 3,5 mln aan commissies van de fondsen gekregen. Een groot deel is afkomstig van het Zwitserse beleggingsfonds Auriga, waarvoor Kraland jarenlang als vertegenwoordiger optrad.(...) Ook in Nederland staat Kraland binnenkort voor de rechter. Hij heeft Hans-Paul Veldhuijzen van Zanten gedagvaard, een van de aandeelhouders van iex.nl, de grootste beleggerswebsite van Nederland. Veldhuijzen van Zanten, die de dagvaarding bevestigt maar geen commentaar geeft, heeft Kraland op iex.nl beschuldigd van meerdere onregelmatigheden. Zo heeft Kraland volgens hem verzwegen dat hij actief was voor Auriga, terwijl hij jaren commissies ontving van het fonds als hij beleggers aanbracht. Volgens Kraland is dat niet waar. Hij noemt Veldhuijzen van Zanten 'een concurrent die mij al vier jaar bestookt met allerlei ellende'.(...)
Kraland ontkent 'elke vorm van pump en dump-activiteiten'.(...)*

2.7. Het artikel wordt vervolgd op pagina 11 van de uitgave, onder de kop "Mijn succes wekt jaloezie op", waarin nader wordt ingegaan op de betrokkenheid van Kraland bij diverse bedrijven, zoals Ryland Oil en Providia. In het navolgende zal steeds worden gesproken over het Artikel, waarmee zowel het hoofdartikel als de vervolgartikelen in het FD van 3 augustus 2009 worden bedoeld.

2.8. Kraland heeft na de publicatie op 3 augustus 2009 FD verzocht om het Artikel te rectificeren. FD heeft rectificatie geweigerd en bij brief van 19 oktober 2009 aan Kraland laten weten dat bij de internetversie van het Artikel het volgende addendum zou worden opgenomen:

"Voor de volledigheid voegen wij aan dit artikel toe dat de verliezen die het Eco Emballage op Michel Kraland wil verhalen, verliezen betreffen in beleggingen in de hedgefondsen Primores en Santa Barbara. De belegging die Eco Emballage deed in het Zwitserse beleggingsfonds Auriga, een toevoerfonds van de Amerikaanse zwendelaar Bernard Madoff, is voor de Fransen winstgevend geweest. Zij stapten tijdig uit, voordat de fraude aan het licht kwam."

Dit addendum is op 26 oktober 2009 op de website van FD geplaatst.

2.9. Kraland heeft vervolgens op 11 december 2009 bij de Raad voor de Journalistiek een klacht ingediend over de publicatie van het Artikel. De Raad voor de Journalistiek heeft de klacht gegrond verklaard, omdat FD naar het oordeel van de Raad onvolledig en tendentius over klager heeft bericht, waardoor deze in een kwaad daglicht is gesteld.

2.10. De hoofdredacteur van het Financieele Dagblad heeft op pagina 7 van de zaterdageditie van 1 mei 2010 door middel van een commentaar in de rubriek Lectori Salutem aandacht besteed aan de uitspraak van de Raad voor de Journalistiek. Daarin staat onder meer het volgende:

(...) De Raad voor de Journalistiek vindt nu dat de nadelen die Kraland van de publicatie heeft ondervonden, daardoor onvoldoende worden 'hersteld'. Van het FD mag extra zorgvuldigheid worden verwacht, vindt de raad. Tegen dat laatste valt niets in te brengen, maar waarom een toevoeging aan het artikel op de enige plaats waar het nog relevant is niet zorgvuldig genoeg is (rechtbank: bedoeld wordt hier het digitale archief) onderbouwt de raad niet. De raad vindt het vervolgens ook tendentius hoe het FD de relatie van Kraland met Auriga nog eens onder de loep neemt. In het artikel wordt gemeld dat Kraland zijn betaalde relatie met Auriga had verzwegen. Kraland ontkent dat hij daar geheimzinnig over deed, en de raad vindt dat die wederhoor had moeten worden gemeld, Bij deze dus: Michael Kraland zegt dat hij nooit heeft ontkend dat hij door Madoff-toevoerfonds Auriga werd betaald om geld naar hen toe te sluisen. (...)

3. Het geschil

3.1. Kraland vordert - samengevat - om bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad

1. te verklaren voor recht dat de publicatie van het Artikel 'Belegger Kraland voor de rechter' van 3 augustus 2009 onrechtmatig is jegens Kraland;
2. FD te veroordelen tot plaatsing van een rectificatie zoals door Kraland aangegeven;
3. Het Financieele Dagblad c.s. te veroordelen de publicatie van 3 augustus 2009 offline te halen, opdat deze niet meer via Internet wordt openbaar gemaakt en niet langer digitaal opvraagbaar is en onvindbaar is via zoekmachines;
4. Het Financieele Dagblad c.s. te veroordelen tot vergoeding van schade op te maken bij staat;
5. Het Financieele Dagblad c.s. hoofdelijk te veroordelen tot verbeurte van een dwangsom van € 25.000,- voor elke dag dat het Financieele Dagblad verzuimt het bevel als bedoeld onder 2 en 3 geheel of gedeeltelijk na te komen;
6. Het Financieele Dagblad c.s. hoofdelijk te veroordelen in de proceskosten.

3.2. Kraland legt aan zijn vordering ten grondslag dat de publicatie van het Artikel onrechtmatig is jegens hem, nu daarin de verdacht makende suggestie is gedaan dat Eco Emballage door zijn toedoen verliezen heeft geleden die verband houden met beleggingen in Auriga en daarmee met Madoff. De integriteit van Kraland ter zake van zijn relatie met Auriga wordt door FD in twijfel getrokken. Een en ander wordt versterkt door de opmerking dat Kraland ook in Nederland omstreden is.

3.3. FD betwist gemotiveerd dat de publicatie onrechtmatig is jegens Kraland, nu hetgeen in het Artikel aan de orde is gesteld, ten tijde van de publicatie voldoende steun vond in het toen beschikbare feitenmateriaal. Zij stelt zich bovendien op het standpunt dat met de publicatie van het artikel van de hoofdredacteur op 1 mei 2010 en de aanvulling in het online-archief en op de website het Artikel voldoende is gerectificeerd.

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

Vordering tegen FD Mediagroep

4.1. Het Financieele Dagblad c.s. heeft zich op het standpunt gesteld dat de vorderingen voor zover deze zijn gericht tegen FD Mediagroep moeten worden afgewezen, omdat FD Mediagroep niet het medium is waarin het Artikel is verschenen. FD en niet FD Mediagroep is uitgever van Het Financieele Dagblad en de website FD.nl. Kraland heeft daar tegenin gebracht dat er sprake is van verwevenheid van beide BV's.

4.2. De rechtbank is van oordeel dat Kraland onvoldoende heeft onderbouwd op grond waarvan kan worden vastgesteld dat sprake is van onrechtmatig handelen aan de zijde van FD Mediagroep. Zij is niet verantwoordelijk voor de publicatie en evenmin kan zij – zonder toelichting, die ontbreekt – op grond van ‘verwevenheid van de BV's ‘ aansprakelijk worden gehouden voor een eventueel onrechtmatige publicatie in Het Financieele Dagblad. De rechtbank zal de vorderingen voor zover gericht tegen FD Mediagroep daarom afwijzen en Kraland veroordelen in de proceskosten, te begroten op nihil.

Vordering tegen FD

4.3. Op grond van artikel 10 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) heeft een ieder recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen.

4.4. De vorderingen zoals door Kraland ingesteld, waaronder de vordering tot rectificatie, vormen een repressieve beperking van de uitingsvrijheid. Of een dergelijke beperking in overeenstemming is met artikel 10 EVRM, hangt af van de verdere toetsing. Lid 2 van artikel 10 EVRM bepaalt onder welke omstandigheden aan het recht op uitingsvrijheid beperkingen gesteld mogen worden. Een dergelijk recht kan slechts worden beperkt indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving, bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen.

4.5. Van een beperking die bij de wet is voorzien, is sprake wanneer de inhoud van het Artikel onrechtmatig is jegens Kraland in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Bij de beoordeling van de vorderingen van Kraland ziet de rechtbank zich dan ook allereerst voor de vraag gesteld of FD onrechtmatig heeft gehandeld jegens Kraland. Bij de beantwoording van deze vraag dienen de wederzijdse belangen te worden afgewogen en moeten alle omstandigheden van het geval in aanmerking worden genomen. Het belang van FD is daarin gelegen dat zij zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend en waarschuwend moet kunnen uitlaten over kwesties die de samenleving raken. Het belang van Kraland is er in gelegen dat hij niet ongerechtvaardigd wordt blootgesteld aan lichtvaardige verdachtmakingen.

Uitspraak Raad voor de Journalistiek

4.6. De rechtbank stelt voorop dat het oordeel van de Raad voor de Journalistiek een oordeel is over de vraag of er grenzen zijn overschreden van hetgeen – gelet op de eisen van journalistieke verantwoordelijkheid – maatschappelijk aanvaardbaar is. Dat is een andere beoordeling dan die thans voor ligt.

Steun in het feitenmateriaal

4.7. Kraland stelt dat de door FD geuite verdachtmakingen geen steun vinden in het feitenmateriaal. Kraland is niet gedagvaard in Frankrijk wegens beleggingen in het toevoerfonds Auriga dat gerelateerd was aan de later ontmaskerde fraudeur Madoff. Het Franse Eco Emballage heeft nimmer geld aan beleggingen in dit fonds verloren. Integendeel: Auriga heeft uit deze beleggingen ongeveer 20 miljoen euro winst verkregen. Kraland heeft nooit ontkend dat hij remisier was van Auriga en evenmin dat hij voor zijn remisierdiensten een vergoeding kreeg. Kraland heeft FD in zijn reactie op het Artikel, van 2 augustus 2009, expliciet gewezen op de onjuistheden, maar FD heeft dat genegeerd, aldus steeds Kraland.

4.8. FD is de mening toegedaan dat in het Artikel de integriteit van Kraland als onafhankelijk adviseur in twijfel is getrokken, maar dat de feiten dit rechtvaardigen. Uit de email van Kraland van 2 augustus 2009 blijkt dat hij Eco Emballage adviseerde bij het doen van beleggingen. Dit wordt ook onderschreven door de bevindingen van accountantskantoor Deloitte. Kraland heeft Eco Emballage laten beleggen in een fraudefonds, te weten Auriga, een toevoerfonds van Madoff. Kraland had een financiële band met Auriga en daardoor met Madoff. Uit het rapport van Deloitte blijkt dat Eco Emballage aan de beleggingen die Kraland heeft geadviseerd veel geld heeft verloren, terwijl Kraland daar zelf veel aan heeft verdiend. Eco Emballage heeft Kraland in verband daarmee voor de rechter gedaagd. FD heeft van meerdere bronnen vernomen dat Kraland niet aan derden meedeelde dat hij voor zijn bemiddeling en advies commissie ontving van Auriga. Dat Kraland 'omstreden' is, moet worden gezien als een (ten dele) door een waardeoordeel ingekleurd feit. FD heeft gebruik gemaakt van meerdere, voor een deel niet geopenbaarde bronnen: er is gesproken met een reeks marktpartijen, beleggers, brancheleden en (voormalige) zakenpartners van Kraland, er is geput uit de uitgebreide publieke discussie die Kraland met zijn lezers heeft gevoerd op zijn website Inveztor.nl. en er is gebruik gemaakt van het rapport van Deloitte van 30 januari 2009. Aldus steeds FD.

4.9. De rechtbank acht de passages in het Artikel omtrent de aard van de verliezen van Eco Emballage en de rol van Kraland daarbij onvolledig. In het Artikel wordt niet vermeld dat de verliezen van Eco Emballage geen verband houden met de investeringen in het aan Madoff gelieerde fonds Auriga, maar met investeringen in andere fondsen. Kraland heeft FD daarop gewezen voorafgaand aan de publicatie. FD heeft impliciet erkend dat de berichtgeving op dit punt onvolledig was, door aan de internetversie van het Artikel een addendum, zoals onder 2.7 geciteerd, toe te voegen, waarin een en ander wordt rechtgezet.

4.10. Dat Kraland door Auriga betaald werd voor zijn activiteiten die ertoe hebben geleid dat Eco Emballage ging beleggen in het aan Madoff gerelateerde fonds Auriga, is tussen partijen niet in geschil. Volgens Kraland heeft FD echter ten onrechte in het Artikel vermeld

dat hij dit tot aan de verschijning van het rapport van Deloitte heeft ontkend en dat hij zijn activiteiten voor Auriga heeft verzwegen. De rechtbank overweegt daarover het volgende.

4.11. Op welk moment en tegenover wie Kraland zou hebben ontkend dat hij betaald werd voor zijn werkzaamheden, wordt door FD niet duidelijk gemaakt. De beschuldiging dat Kraland zijn activiteiten voor Auriga heeft verzwegen, schrijft FD toe aan journalist Veldhuyzen van Zanten, met wie Kraland op dat moment in een procedure verwickeld was. FD heeft ter comparitie naar voren gebracht dat er nog drie andere bronnen zijn voor de beschuldiging, maar zij wenst deze niet te onthullen. Kraland heeft verwezen naar een publicatie in FD op 16 december 2008, acht maanden voor publicatie van het Artikel, waarin staat: "Een andere manier waarop Nederlandse particulieren konden beleggen in Madoff was via het Zwitserse beleggingsfonds Auriga, dat in Nederland werd vertegenwoordigd door belegger Michael Kraland (...)." Nu FD dit niet heeft betwist, staat daarmee naar het oordeel van de rechtbank vast dat FD blijkens een eerdere, eigen publicatie en dus al vóór verschijning van het rapport van Deloitte op 30 januari 2009, op de hoogte was van de activiteiten van Kraland voor Auriga. FD had kunnen begrijpen dat Kraland voor die diensten werd betaald door Auriga. De rechtbank is dan ook van oordeel dat voor de passages met betrekking tot het verzwijgen van de activiteiten en ontkennen van de betaling onvoldoende steun is te vinden in het feitenmateriaal.

4.12. De passage in het Artikel die luidt: *Ook in Nederland is Kraland omstreden. Hij wordt door verschillende beleggers beschuldigd van 'pumping en dumping'*, acht de rechtbank niet onnodig grievend jegens Kraland. In het licht van de door FD genoemde en door Kraland niet betwiste publicaties op IEX.nl, Quote.net, Inveztor.nl en in Pluspost waarin Kraland figureerde en mede gezien het maatschappelijk debat dat onder meer naar aanleiding van de ontmaskering van Madoff over beleggingsproducten is ontstaan, stond het FD vrij zich kritisch uit te laten over Kraland en diens beleggingsadviezen. Gebruik van de term 'omstreden' in dit verband acht de rechtbank niet onnodig grievend. In het Artikel wordt bovendien vermeld dat Kraland pump en dump-activiteiten ontkent. De hier aangehaalde passage kan echter niet geheel los worden gezien van de rest van het artikel.

4.13. Naar het oordeel van de rechtbank is Kraland door het Artikel in een kwaad daglicht gesteld. De integriteit van Kraland wordt met de onder 2.6 en 2.7 aangehaalde passages in het Artikel in twijfel getrokken. Daarvoor is, gelet op het bovenstaande, onvoldoende steun te vinden in het feitenmateriaal. FD heeft voorafgaand aan publicatie van Kraland een reactie gekregen op het concept-artikel, maar is daar vervolgens selectief mee omgegaan, zonder de onvolledigheid die Kraland signaleerde te herstellen. Dat is pas enkele maanden later gebeurd, in de vorm van een addendum bij de internet-publicatie.

4.14. Kraland is als professional werkzaam en geniet bekendheid in de financieel-economische markt. Het Financieel Dagblad is een landelijk dagblad, dat in Nederland op financieel-economisch terrein als een gezaghebbend medium wordt beschouwd. Van een medium als FD mag dan ook een grote mate van zorgvuldigheid worden geëist. Het gaat in dit geval om een groot (over meerdere pagina's verspreid) artikel. Dat van publicatie van een artikel als het onderhavige een voor Kraland negatief effect uitgaat en schadelijk is voor zijn reputatie, wordt door FD niet weersproken en staat voldoende vast.

4.15. Vraag is vervolgens of de belangen van FD in dit geval zwaarder wegen dan die van Kraland. FD heeft naar voren gebracht dat zij een misstand aan de kaak wilde stellen van tweeeërlei aard. Enerzijds de vraag hoe een Nederlandse beleggingsadviseur in één van de meest geruchtmakende internationale piramidezwendelzaken aller tijden betrokken is geraakt en daardoor ook miljoenen aan commissiegelden zou hebben opgestreken. Anderzijds beoogt het FD de financiële adviespraktijk van Kraland meer in zijn algemeenheid aan de kaak te stellen, in het bijzonder de gebleken 'conflicts of interest' bij de aankoop en verkoop van aandelen. De rechtbank constateert dat eerstgenoemd belang, de vraag die FD opwerpt, in het Artikel in het geheel niet aan de orde komt. Ten aanzien van het tweede door FD genoemde belang, is de rechtbank met Kraland van oordeel dat de vastgestelde onzorgvuldigheden in het Artikel vermeden hadden kunnen worden, zonder dat voornoemd belang van FD daarmee zou worden geschaad.

4.16. De conclusie van het voorgaande is dat de belangen van Kraland zwaarder wegen dan die van FD en dat de publicatie van het Artikel onrechtmatig is jegens Kraland. De gevorderde verklaring voor recht is daarmee toewijsbaar.

Rectificatie

4.17. FD heeft betoogd dat Kraland geen belang meer heeft bij de door hem gevorderde rectificatie, gelet op het tijdsverloop sinds de publicatie van het Artikel. Tevens heeft zij erop gewezen dat aan de internetversie van het Artikel een addendum is toegevoegd en dat FD aandacht heeft besteed aan de uitspraak van de Raad voor de Journalistiek.

4.18. Kraland heeft daar tegen ingebracht dat hij nog steeds hinder ondervindt van het Artikel. Uitnodigingen voor presentaties of advieswerk blijven sindsdien uit. De publicatie is een eigen leven gaan leiden. Het speelt ook een rol in de procedure die in Frankrijk aanhangig is. Zijn kinderen worden er nog steeds op aangesproken.

4.19. De rechtbank stelt voorop dat een bevel tot rectificatie slechts mag worden gegeven indien rectificatie noodzakelijk is in verband met één of meer van de in art. 6:167 lid 2 genoemde belangen. Daarbij speelt in dit geval een rol: het tijdsverloop van thans meer dan twee jaar sinds de publicatie, het addendum dat aan de digitale (archief)versie van het Artikel is toegevoegd en de aandacht die FD heeft besteed aan de uitspraak van de Raad voor de Journalistiek. In de column, gepubliceerd op 1 mei 2010, heeft de hoofdredacteur vermeld dat de klacht van Kraland door de Raad voor de Journalistiek gegrond is verklaard en ook waarom. Ook al geschiedde dit in de vorm van een kritisch commentaar van de hoofdredacteur op de uitspraak, dan nog zal het de lezer duidelijk zijn geworden dat de Raad voor de Journalistiek de klacht over het Artikel gegrond achtte. Ook is er al kort na de publicatie in het digitale archief een addendum toegevoegd aan het artikel. Omdat het voor Kraland te verwachten positieve effect van een rectificatie ruim twee jaar na de oorspronkelijke publicatie gering is, acht de rechtbank na afweging van de wederzijdse belangen, een bevel tot rectificatie een te ingrijpend middel. De rechtbank zal de vordering die strekt tot rectificatie daarom afwijzen.

Offline halen

4.20. Omtrent de vordering die strekt tot het offline halen van het Artikel oordeelt de rechtbank als volgt. Volgens FD zit het digitale archief achter een betaalmuur en is het

alleen voor abonnees toegankelijk. Aan het Artikel is reeds een addendum toegevoegd. Kraland heeft ter comparitie verduidelijkt dat de vordering niet strekt tot verwijdering van het Artikel uit het digitale archief van FD, maar FD zou moeten voorkomen dat het Artikel opzoekbaar is via zoekmachines. Kraland heeft echter onvoldoende onderbouwd gesteld dat het Artikel thans via zoekmachines opvraagbaar is. Desgevraagd heeft hij geantwoord dit niet te hebben gecontroleerd. Los daarvan heeft Kraland onvoldoende gespecificeerd op welke wijze FD zou kunnen voorkomen dat het Artikel via zoekmachines opzoekbaar is. De rechtbank zal dit onderdeel van de vordering daarom afwijzen.

Schadestaat

4.21. Kraland heeft vergoeding van schade op te maken bij staat gevorderd. In beginsel is FD aansprakelijk voor de ten gevolge van de onrechtmatige publicatie geleden schade. Voor toewijzing van deze vordering is voldoende dat de mogelijkheid van schade aannemelijk is. Kraland heeft daartoe onder meer gesteld dat na de publicatie van het Artikel uitnodigingen voor presentaties of advieswerkzaamheden uitbleven. De rechtbank acht dit voldoende en zal de vordering daarom toewijzen.

4.22. FD zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Kraland worden begroot op:

- dagvaarding	EUR	90,81	
- griffierecht		258,00	
- salaris advocaat		<u>904,00</u>	(2 punten × tarief EUR 452,00)
Totaal	EUR	1.252,81	

5. De beslissing

De rechtbank

ten aanzien van FD Mediagroep

5.1. wijst de vorderingen voor zover gericht tegen FD Mediagroep af;

5.2. veroordeelt Kraland in de proceskosten, aan de zijde van FD Mediagroep tot op heden begroot op nihil;

ten aanzien van FD

5.3. verklaart voor recht dat de publicatie 'Belegger Kraland voor de rechter' van 3 augustus 2009 onrechtmatig is jegens Kraland;

5.4. veroordeelt FD tot vergoeding van de door Kraland als gevolg van de hiervoor bedoelde publicatie geleden schade, nader op te maken bij staat;

5.5. veroordeelt FD in de proceskosten, aan de zijde van Kraland tot op heden begroot op EUR 1.252,81;

5.6. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

5.7. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. I.H.J. Konings en in het openbaar uitgesproken op
30 november 2011.

UITGEGEVEN VOOR GROSSF
De griffier van de
Rechtbank Amsterdam